

1. TAUSTA JA LÄHTÖKOHDAT

Öljyntorjunta joukkueenjohtajakoulutus on osa Vapepan koulutuspolkua ja yhteensopiva muiden Vapepa-koulutusten kanssa. Joukkueenjohtaja koulutus on ryhmänjohtaja tasoista koulutusta vaativampi, mutta edeltää Vapepa-johtajakoulutusta.

Koulutuksen tarkoituksena on antaa valmiudet toimia sekä johtopaikalla, että antaa öljyntorjuntatehtävien sekä huolto- ja tukitehtävien lisäosaamista.

Koulutus on suunnattu öljyntorjuntaan osallistuvien Vapepa-järjestöjen avainvapaaehtoisille, jotka tulevat toimimaan torjuntatilanteessa vapaaehtoistoiminnan johtotehtävissä.

Koulutus antaa valmiudet toimia Vapepan joukkueenjohtajana öljyonnettomuustilanteessa seuraavilla osa-alueilla: rantaöljyntorjunta, tukitoiminnot, Vapepa-johtopaikka ja lintujenpuhdistus.

2. PÄÄSYVAATIMUKSET

Kurssille pääsy edellyttää oman Vapepa-jäsenjärjestön puolta sekä:

- Rantaöljyntorjunnan ryhmänjohtajakoulutus (WWF), tai
- Muu Vapepa- järjestön ryhmänjohtajakoulutus ja öljyntorjunnan peruskurssi (esim. WWF tai MPK), tai
- Vapepa-johtajakoulutus
- Muu riittävä koulutus ja työkokemus (esim. VPK tai Pelastuslaitoksen koulutus)

3. KURSSIN SUORITUSTAPA

1. **Ennakkomateriaali ja tehtävät** Ennakko- ja kurssimateriaaleina toimivat Vapaaehtoiset öljyntorjunnassa manuaalit.
2. **Lähijakso 2 päivää**, lähijaksoon kuuluu luentoja, oppimistehtäviä ja Vapepa-esikuntatoimintojen perustamis- ja johtamisharjoitus.
3. **Harjoitukset:** Järjestetään erillisenä harjoituspäivänä alueittain.

4. KOULUTUKSEN OSAAMISTAVOITTEET

ÖT- joukkueenjohtajan osaamistavoitteet:	
<p>Johtopaikan toiminta: Osaa toimia osana johtopaikan henkilöstöä vapaaehtoistoiminnan johtajan alaisuudessa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tuntee johtopaikan toiminnan periaatteet ja roolit. - Osaa vapaaehtoisten öljyntorjunta organisaation mallin ja selittää eri toimijoiden roolit. - Tuntee viranomaisten tehtävät ja roolin.
<p>Tilannekuvan ylläpito: Osaa ylläpitää tilannekuvaa omasta tehtävästään/toimintasektoristaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osaa järjestää tiedon kulun joukkueessa ja hankkia tietoa eri tietolähteistä. - Osaa koota ja arvioida saamaansa tietoa. - Tunnistaa oleellisen tiedon ja osaa välittää tietoa edelleen organisaatiossa. - Osaa täyttää ja hyödyntää tilanapäiväkirjaa
<p>Viestitoiminta: Kykenee itsenäisesti viestimään yleisimmillä viestintälaitteilla ja osaa käynnistää tarvittavat viestintää tukevat toimenpiteet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tunnistaa torjuntatilanteen viestinnälliset tarpeet ja haasteet. - Hallitsee viestien lähettämisen ja vastaanoton eri viestivälineillä (Virve ja VHF) - Osaa hyödyntää viestintäkaavion - Osaa tunnistaa yleisimmät ongelmatilanteet - Osaa täyttää ja hyödyntää viestipäiväkirjaa
<p>Tiedottaminen: osaa toimia tiedottamiseen liittyvien ohjeiden mukaisesti</p> <p>Kertoo medialle vain (Vapepan) omasta toiminnasta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osaa Vapepan mediaohjeen sisällön. - Osaa tarvittaessa käynnistää toimenpiteet kansalaisten neuvontapalvelutoiminnan.
<p>henkilöstöhallinto: osaa henkilöstöhallintoon liittyvät menettelytavat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osaa seurata ja kontrolloida johtamansa henkilöstön määrää, osaamista, tehtävänjakoa ja jaksamista - Osaa tukea ryhmänjohtajia henkilöstöhallinnassa - Osaa välittää tietoa kahteen suuntaan (johdettaville ja johdolle) - Osaa raportoida tapaturmista ja työturvallisuuspoikkeamista
<p>Taloushallinto: Tietää torjuntätöiden taloudelliset vastuut ja osaa organisoida kulujen seurannan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tietää ja osata selittää henkilöstölle korvauserusteista. - Osaa dokumentoida ja perustella aiheutuneet kustannukset.

<p>Joukkojen perustaminen: Tuntee perustamispaikan toiminnalliset tavoitteet. Osaa käynnistää ja johtaa toiminnan perustamispaikalla.</p> <p>Kykenee tarvittaessa järjestelemään pikakoulutuksen uusille vapaaehtoisille.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osaa määritellä vapaaehtoisjoukkojen määrälliset ja osaamistarpeet. - Tietää miten tapahtuu Vapaaehtoisten hälyttäminen ja kirjaaminen. - Tietää miten täytetään ilmoittautumiskortti öljyntorjuntatehtävään. - Osaa valvoa, että oman joukkueensa työturvallisuusohjeita noudatetaan. - Osaa kouluttaa öljyntorjuntaan liittyvät työturvallisuuslainsäädännön ja työturvallisuusriskit. - Tuntee WWF:n öt-pikakoulutusmenetelmän sisällön pääpiirteissään ja osaa järjestää pikakoulutuksen. -
<p>Joukkojen majoitus ja huolto: Osaa hyödyntää tukipalvelujen tarjontaa. Joukkueenjohtajan tulee kyetä huolehtimaan tai delegoimaan seuraavat tukipalveluihin liittyvät toimenpiteet:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osaa huomioida majoitus, saniteetti ja muonitustarpeet sekä käynnistää näiden organisoinnin. - Osaa huomioida jätteen, kaluston ja henkilöstön kuljetuksiin liittyvän tarpeen ja käynnistää kuljetusten organisoinnin. - Osaa huomioida ensiaputaitoisten tarpeen torjuntatilanteessa ja käynnistää tarvittavat EA-toiminnot. - Tunnistaa torjuntatöiden yleisimmät paloturvallisuusriskit ja osaa käynnistää ensisammutustyön organisoinnin. - Osaa huolehtia riittävät materiaalitäydennykset. - Osaa tunnistaa turvallisuusriskit. Kykenee käynnistämään kulun- ja alueen valvonnan sekä joukkojen ja liikenteen Ohjauksen. - Tunnistaa henkisen tuen tarpeen ja osaa organisoida henkisen tuen järjestämisen. -
<p>Rantojen puhdistus: Tuntee vapaaehtoisille soveltuvat rantojenpuhdistusmenetelmät ja osaa toimia puhdistusjoukkueenjohtajana.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osaa tunnistaa ja kuvailla rantojen puhdistukseen liittyvät työturvallisuusriskit. - Tuntee tapaturmavastuu- ja vahingonkorvauslakiin liittyvät erityiskysymykset. - Tuntee öljyntorjuntaan soveltuvat varusteet. - Tuntee yleisimmät rantatorjunnan taktiikat. - Tuntee torjuntatoiminnan eri osa-alueet ja siihen vaikuttavan lainsäädännön <ul style="list-style-type: none"> • Öljyvahinkojen torjuntalaki • Pelastustoimilaki

5. AIKATAULURUNKO

Lauantai

Kello	Ohjelma
8:30	Aloitus
9:00–10:00	Rantapuhdistuksen/Vapepan perusteet
10:15–11:15	Pelastuslaitos ja Öt-organisaatio
11:15–11:45	johtamisen perusteita
11:45–12:30	Lounas
12:30–14:30	Säädökset ja ohjeet
15:00–16:30	Viestintä
17:00–19:00	Johtamisharjoitus

Sunnuntai

Kello	Sunnuntai
8:00	Päivän avaus ja orientaatio
8:30–9:30	Vapaaehtoisten hälyttäminen ja kirjaus
9:45–11:30	Esikunnan perustaminen ja johtaminen/Tiedustelu
11:30–12:15	Lounas
12:15–13:15	Ongelmatilanteet ja niiden hoito
13:30–16:15	Loppuharjoitus

Suomen Punainen Risti

Hankesuunnittelija

Niki Haake